

vanou stranou zaujatých 375 m² iba na 48 Kč 75 h na rok 1931, a suma 150 Kč prichádza v posudku tohoto znalca ako odškodné za drevené stĺpy raz na vždy.

Keďže Najvyšší súd v dôsledku ustanovení § 534 Osp. (posledný odstavec) nemôže uvažovať o znaleckých posudkoch a na tom základe zistiť skutočnosť, koľko činí škoda žalobníka na dobu, kým trvalo rušenie držby, to jest na dobu od konca júla 1931 do 14. októbra 1932, bolo treba rozsudok odvolacieho súdu v tejto jeho časti rozviazať a odvolaciemu súdu uložiť, aby v tomto ohľade ďalej pokračoval, skutkový stav náležite zistil a aby potom znova rozhodol.

Od toho času, keď bol vynesení schvaľovací výmer, to jest od 14. októbra 1932, pomer sporových strán sa od základu zmenil. Žalovaná strana používa pozemku, ktorý je držbe žalobníka, v smysle citovaného výmeru už nie svojmocne rušením jeho držby, ale na tom základe, že patrí jej služebnosť na tento pozemok, totiž právo, aby tam stavala a udržiavala železné stožiare na betonových základoch a drevené stĺpy za smluvenú, prípadne úradom stanovenú náhradu. Stanovenia tejto náhrady škody, spôsobenej oprávneným zriadením elektrického vedenia, nemožno sa však domáhať žalobou pred riadnymi súdmi (Úr. sb. č. 963). Dotyčne tej časti žalobnej žiadosti, ktorou sa domáha žalobník odškodného na dobu od 14. októbra 1932, je tedy daná sporu prekážajúca okolnosť, stanovená v 1. bode § 180 Osp. Preto — v smysle §§ 540 a 182 Osp. — bolo treba pozbaviť účinnosti napadnutý rozsudok v tej jeho časti, ktorou bola prisúdená náhrada za škodu žalobníkovi aj na dobu po 14. októbri 1932, a spor v tomto rozsahu zastaviť.

Čís. 15879.

Pre rozsah pravoplatnosti rozsudku smerodajné je procesné právo platné v oblasti procesného súdu.

(Rozh. z 23. februára 1937, Rv III 840/36.)

Žalobníci: František N. a Mária N. domáhali sa na žalovanom Vojtechovi Š. zaplata 13.750 Kč. Žalovaný podal proti žalobníkom vzájomnú žalobu o zaplata 1.215 Kč 55 h, ktorú sumu vraj zaplatil miesto žalobníkov okr. nem. poisťovni v B. titulom poisťných príspevkov, predpísaných žalobníkom resp. ich právnenému predchodcovi. Žalobníci namietali, že vzájomnou žalobou uplatňovaná pohľadávka žalovaného zanikla v dôsledku pokonávky, uzavrenej medzi sporovými stranami v spore, vedenom medzi tými istými stranami pred krajským súdom v Bratislave. Sú d I. s t o l i c e vzájomnej žalobe vyhovel, o d v o l a c i sú d ju zamietol a to z d ô v o d u, že pokonávkou, uzavrenou medzi sporovými stranami dňa 11. novembra 1931 pred krajským súdom v Bratislave, boly uspokojené všetky vzájomné nároky sporových strán, ktoré povstaly z vedenia a odovzdania reštaurácie v B., tedy aj vzájomnou žalobou žalovaného požadovaná pohľadávka.

Žalovaný v dovolacej žiadosti uplatňoval, že pravoplatným rozsudkom okresného súdu v Moravskej Ostrave č. j. C V 1320/33-11 bolo vyslovené, že pokonávka, uzavrená medzi sporovými stranami v spore, vedenom pred krajským súdom v Bratislave, vzťahovala sa iba na vzájomné pohľadávky v onom spore uplatnené, rozsudok okresného súdu v Moravskej Ostrave tvorí tedy *res iudicata* a pretože v terajšom spore vzájomnou žalobou uplatňovaná pohľadávka žalovaného v pokonávke, uzavrenej pred krajským súdom v Bratislave, výslovne spomenutá nebola, môže ju teraz žalovaný v tomto spore vzájomnou žalobou vymáhať.

Na j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol a dotyčne vzájomnej žaloby uviedol v d ô v o d o c h svojho rozhodnutia:

V spore č. C V 1320/33 u okresného súdu v Mor. Ostrave, vedenom medzi tými istými sporovými stranami, bolo terajšími žalobníkmi proti pohľadávke, uplatňovanej vtedy terajším žalovaným a zakládajúcej sa tiež na tom, že terajší žalovaný musel zaplatiť príspevky sociálneho poistenia, ktoré zostal dlžen právny predchodca žalobníkov neb. N., namietané, že pohľadávka tá vybavená bola mimosúdnym pokonaním sporu Ck a XIX 192/31 u krajského súdu v Bratislave. Tohoto mimosúdného pokonania dovoľávajú sa žalobníci aj v súdenom spore. Rozsudkom z 8. júna 1932, č. j. C V 1320/33-11 rozhodol okresný súd v Mor. Ostrave, že mimosúдне pokonanie vzťahovalo sa iba na vzájomné pohľadávky, ktoré boli v spore Ck a XIX 192/31 (Ck a I 1018/23) namietané. Tento rozsudok nadobudol pravoplatnosť. Žalovaný dovoľáva sa tohoto rozsudku, tvrdiac, že tvorí »*res iudicata*« a že tedy mimosúdnym pokonaním boli usporiadané iba vzájomné pohľadávky strán, uplatnené v spore Ck a XIX 192/31, a nie pohľadávka, uplatňovaná vzájomnou žalobou teprv v súdenom spore.

Tento názor žalovaného je mylný.

Otázka, či hore uvedený rozsudok okresného súdu v Mor. Ostrave tvorí medzi sporovými stranami právo, musí byť posudzovaná podľa práva platného v zemiach českej a moravsko-sliezskej. Je tu smerodajné ustanovenie § 411 civilného súdneho poriadku, platného v spomenutých zemiach.

Podľa predpisu § 411 c. r. s. je vadou rozsúdenou iba rozhodnutie rozsudkom o nároku, uplatnenom žalobou alebo vzájomnou žalobou, a ďalej rozhodnutie o právnom pomere alebo práve, ktoré sa staly v priebehu sporu spornými a na určenie ktorých podaný bol medzitýmny určovací návrh.

Nič takého sa nestalo v spomenutom rozsudku okr. súdu v Mor. Ostrave. Súd ten riešil otázku rozsahu mimosúdného pokonania len ako otázku predbežnú, nebola ona predmetom medzitýmneho určovacího návrhu, a jej sa týkajúce riešenie je uvedené len v odôvodnení rozsudku.

Nejde tu tedy o »*res iudicata*«. Nižšie súdy boli v súdenom spore nielen oprávnené, ale aj povinné riešiť túto otázku znova a samostatne.

Odvolací súd zistil na základe svedeckej výpovedi Dra L. formálne bezvadne, že mimosúдне pokonanie sa vzťahovalo aj na pohľadávku, uplatňovanú vzájomnou žalobou, a právom preto vzájomnú žalobu zamietol.